

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ساعت امتحان: ۷:۳۰ صبح
وقت امتحان: دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶ / ۱۰ / ۱۹
تعداد برگ سؤال: ۳ برگ

ش سندلی: نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف (دوره اول)
نوبت امتحانی: دی ماه
نام خانوادگی: نام پدر: نام پدرب: پایه: هشتم
سؤال امتحان درس: فارسی
نام دبیر: آقای حاتمی
سال تحصیلی: ۹۶-۹۷

۱

۱- درستی یا نادرستی جملات زیر را با علامت × مشخص کنید. (هر مورد صحیح ۲۵/۰ نمره)

- الف) از قالب "مثنوی"، برای بیان داستان‌ها بهره می‌گیرند...
 ص غ
- ب) در عبارت: «آن برگ‌های سبز زیر نور گرم خورشید می‌درخشیدند.» کلمه "نور" هسته است.
 ص غ
- پ) صفت مشترک بین مشبه و مشبه به را «ادات تشبیه» می‌گویند
 ص غ
- ت) به تکرار یک حرف یا صدا (صامت، مصوت) در عبارت یا بیت، واج آرای می‌گویند
 ص غ
- * گزینه صحیح را انتخاب کنید. (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۰.۲۵

۲- همه‌ی گزینه‌ها ادبیات اندرزی یا تعلیمی هستند به جز گزینه‌ی
 الف: بوستان سعدی ب: مثنوی مولوی پ: شاهنامه‌ی فردوسی ت: کلیله و دمنه

۰.۲۵

۳- معنی واژه‌های مشخص شده‌ی بیت زیر، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟
 «کای فرازنده‌ی این چرخ بلند
 وی نوازنده‌ی دل‌های نژند»

- الف: بزرگ، مهربان، سردوبی روح
 ب: برپاکننده، آرامش بخش، مهربان
- پ: افرازانده، مهربان، اقرارکننده
 ت: بلندکننده، نوازش گر، غمناک

۰.۲۵

۴- در کدام گزینه آرایه‌ی تشبیه به کار نرفته است؟

- الف: ای هدهد صبا به سبا می‌فرستمت
 ب: تأمل در آیینی‌ی دل کنی
- پ: نام نیکو گر گر بماند ز آدمی
 ت: نو جوانی به جوانی مغرور
- ب: بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت
 ب: صفایی به تدریج، حاصل کنی
- ب: کزو ماند سرای زرنگار
 ب: رخس پندار همی راند زدور

۰.۲۵

۵- در بیت: «کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر / این همه صورت برد بر صفحه‌ی هستی به کار» به کدام یک از نام‌های خداوند اشاره دارد؟

- الف: غفور ب: رحیم پ: عزیز ت: مصور

۰.۲۵

۶- در بیت زیر کدام آرایه را نمی توان یافت؟

« ستاره ای بدرخشید و ماه مجلس شد دل رمیده ی ما را انیس و مونس شد »

الف: اشتقاق ب: سجع پ: استعاره ت: مراعات نظیر

۰.۲۵

۷- با توجه به عبارت زیر ، همه گزینه ها « هسته ی » گروه اسمی محسوب می شود ، به جز ...

« جوانه ریشه ی کوچکش را برای پیدا کردن آب در دل زمین به این سو و آن سو فرستاد.»

الف: آب ب: ریشه پ: سو ت: دل

۰.۲۵

۸- در بیت مقابل، به مفاهیم کدام گزینه اشاره شده است؟ « ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون/نیکی به جای یاران

فرصت شمار یارا»

الف: ناپایداری دنیا، دشمنی با دشمنان ب: دشمنی با دشمنان، چرخش منظم خورشید

پ: دوستی با دوستان ، ناپایداری دنیا ت: چرخش منظم خورشید ، دوستی با دوستان

۰.۲۵

۹- با توجه به عبارت زیر؛ کدام گزینه با مفهوم عبارت، ارتباط بیشتری دارد؟

بهبول گفت: « در سخن گفتن نیز باید اول ، دل ، پاک باشد و نیت درست باشد و آن گفتن برای رضای خدا باشد و گرنه سکوت و

خاموشی بهتر و نیکوتر باشد.»

الف: گر راست سخن گویی و دریند بمانی به زان که دروغت دهد از بند رهایی

پ: نه هر سخن که برآید بگوید اهل شناخت به سر شاه سر خویشان نشاید باخت

ت: سخن راسر است ای خردمند و بن میاور سخن در میان سخن

ث: تا نیک ندانی که سخن عین صواب است باید که به گفتن دهن از هم نگشایی

۱۰- معنای واژه های مشخص شده را بنویسید. (هر مورد صحیح ۲۵/۰ نمره)

الف: به قدر فهم مستمعان می گویم . (.....)

ب: رایانه ، اینترنت، تلفن همراه از مظاهر آفرینش گری انسان است. (.....)

پ: بصر منتهای جلالش نیافت. ()

ت: به ارادت بکشم درد که درمان هم از اوست. ()

ث: روزگار تسلط دستاوردهای علمی بر تار و پود زندگی است. ()

۲

ج: دشمنی که جز زشتی و پلشتی و کاستی و ناراستی و ددی نمی تواند. () و ()

چ: برترین و استوارترین ستایش آن است که بر زبان و خامه دشمن روان می شود. ()

۱-۱۱- نقش کلماتی را که زیرشان خط کشیده شده؛ مشخص کنید. (هر مورد صحیح ۲۵/۰ نمره)

« مبادا گذر شتابان عمر را مسخره بگیریدی به حرف بزرگ تر هایتان گوش نکند و از تجربه های آنان بهره نگیری.»

۱-۱۲- چرا زندگی به یک سفر تشبیه شده است؟

۱-۱۳- ویژگی مشترک امیر کبیر و قائم مقام فراهانی چیست؟

۱-۱۴- در زندگی امروزی، چه آسیب هایی انسان را تهدید می کند؟

۱-۱۵- معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را بنویسید.

الف: عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نژند چون برآید این همه گل های نغز کامکار؟

ب: به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست

پ: حد من نیست ثنایت گفتن گوهر شکر عطایت سفتن

ت: دل از هر گونه آرایش و گمان درباره ی خویش پاک ساز و برهان

ث: بهلول گفت: «در آداب خواب، اصل این است که در دل تو بغض و کینه و حسد مسلمانان نباشد و در ذکر حق باشی تا به خواب روی.»

ج: تویی که در این روزگار چشم و چراغ ایرانی؛ تویی که دست هنر از آستین فرهنگ و ادب برخواهی آورد.

۱.۵

۱۶- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«گلستان کند آتشی بر خلیل / گروهی بر آتش برد ز آب نیل»

الف: این بیت نشان دهنده کدام ویژگی خداوند است؟ (۲۵/۰ نمره)

عظمت (۱) قدرت و اختیار (۲) یاری گر بودن (۳) آمرزندگی (۴)

ب: مقصود از «خلیل» کدام پیامبر می باشد؟ (۲۵/۰ نمره)

پ: سعدی در مصراع دوم، به کدام داستان‌های مذهبی اشاره دارد؟ (۲۵/۰ نمره)

ت: نقش کلمات قافیه را مشخص کنید. (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

ث: قالب شعر "شرح انتظار" چیست؟ (۲۵/۰ نمره)

۱۷- کلمه مقابل را با صفت بیانی مناسب، گسترش دهید. (لهجه:) (۰.۲۵)

۱۸- مفرد کلمه جمع مقابل را بنویسید. (تماثل:) (۰.۲۵)

۱۹- در تشبیه زیر، رکن‌های تشبیه را مشخص کنید. (هر رکن ۲۵/۰ نمره)

«این بال‌های خفاش همانند لاله‌های گوش اند، بی پر و بدون رگ‌های اصلی.»

رکن اول: رکن دوم: رکن سوم: رکن چهارم:

۲

۲۰- به پرسشهای چهارگزینه ای زیر با دقت پاسخ دهید. (هرمورد ۲۵/نمره- نمره منفی ندارد)

۱- کدام گزینه درباره ی مولوی نادرست است؟

الف) شعر «راز شکوفایی» سروده اوست

ب) مثنوی معنوی از آثار ارزشمند اوست و در قالب غزل است.

ج) از شاعران و عارفان بزرگ ایران در قرن هفتم است.

د) مهم ترین اثر مولوی مثنوی معنوی است و بیست و شش هزار بیت دارد.

۲- در کدام گزینه غلط املائی وجود ندارد؟

الف) خوار برپشت زنی زین سان گام / دولتت چیست؟ عزیزت کدام؟

ب) شکر گویم که مرا خوار نساخت / به خسی چون تو گرفتار نساخت

ج) هرشب که روی به جامعه ی خواب / کن نیک تأمل اندر این باب

د) بخوان و بجوی و ببوی و ایران خود را بشناس پروردگار را سپاس بگذار

۳- معنی چند واژه در مقابل آن درست است؟

(دلق : نوعی لباس پشمین که فقیران پوشند)، (خرف : کم عقل)، (مستمع : گوینده)، (آرمان : آرزو)، (پلشتی : ناپاکی)، (نغز: نیکو)، (بوریا: حصیر)، (طنین : کوبنده)

الف) پنج ب) شش ج) هفت د) چهار

۴- در عبارت زیر چند گروه اسمی و چند هسته وجود دارد؟ « دانش آموزان ، کتاب های زیبای خود را به معلمشان دادند و

معلم کتاب های آنان را دید.»

الف) سه گروه اسمی - پنج هسته ب) چهار گروه اسمی - سه هسته

ج) پنج گروه اسمی - پنج هسته د) شش گروه اسمی - شش هسته

۵- «بوستان» و «گلستان» سعدی و «کلیله و دمنه» از بهترین نمونه های ادبیات به شمار می آیند.

الف) حماسی ب) اندرزی ج) رزمی د) بزمی

۶- در همه گزینه ها به جز گزینه هسته گروه اسمی درست مشخص شده است.

الف) مرد توانگر دانای شهر ما خواندن گلستان را خیلی دوست داشت.

ب) مهدی امروز کتاب و دفتر خود را به مدرسه آورد.

ج) روز های سرد و بارانی باید مواظب خود باشیم.

د) خلیج فارس جزء جدا نشدنی ایران عزیزمان است.

۷- در کدام یک از جمله های زیر هر دو نقش « مفعول و متمم » وجود دارد؟

الف) مرد توانگر بخشنده را به تمام دوستان نیازمند معرفی کردم.

ب) محمدصدرا خانه ی جدیدش را امروز ساخت.

پ) پسر کوچک خانواده شیرینی تازه و خوشمزه را برای خواهر بزرگش خرید.

ت) توپ را به محمدصدرا دادم.

الف) الف ، ب ، پ ، ت

ب) ب ، پ ، ت

ج) الف ، پ ، ت

د) الف ، ب ، ت

۸- آرایه مقابل همه گزینه ها به جز گزینه ی درست است.

الف) لبخند تو ، خلاصه ی خوبی هاست / لختی بخند ، خنده ی گل زیباست (واج آرایه)

ب) کشور ما ، همواره سرزمین سپند فر و فروغ و فرزانی و فرهیختگی بوده است (نغمه حروف)

ج) مهربان و ساده و بی کینه است / مثل نوری در دل آینه است (تشبیه)

د) چون نپرسی کاین تماثیل از کجا آمد پدید؟ / چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار (تشبیه)

سر بلند و سر به زیر باشید